

بسمه تعالی

طرح ارتقاء عفاف و حجاب در دانشگاه ملایر

مقدمه :

عفت ملکه ی اخلاقی است که در کنار سه فضیلت حکمت، شجاعت و عدالت از ارکان چهارگانه فضایل نزد قدما بوده است. این فضیلت آدمی را به خویشترنداری و صبوری در برابر امیال سرکش وای دارد. عفاف به معنی بازایستادن از حرام و پارسایی ورزیدن برگرفته از این واژه و بیشتر معطوف به رفتار بیرونی است.

حجاب واژه ی دیگری است که به معنی رعایت حد شرعی در پوشش است، که می تواند او را در تحصیل فضیلت عفاف یاری رساند. حفظ کرامت، آبرو، وقار و متانت آدمی و اثبات بندگی (در میان اهل ایمان) اقتضا می کند که این دو مقوله مورد توجه جدی قرار گیرد. در یک سازمان اجتماعی چون دانشگاه ارتقای عفاف مقدمه ی رشد و کمال اخلاقی و فرهنگی و کسب سایر فضایل از جمله فضایل علمی و برخوردارى فرد و جامعه از برکات آنها است.

تعهد به حدود پوشش شرعی و سازمانی برآمده از هنجارهای دینی و مقتضیات عرف دانشگاهی به مثابه یک تکلیف، مورد توجه و تاکید آموزه های دینی و استناد به مقررات حجاب و عفاف مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی بوده است.

پایبندی به رفتارهای احترام آمیز و صادقانه، همراه با متانت و به دور از شائبه های غیر اخلاقی در زمینه روابط پسران و دختران نیز از هنجارها و ارزش های مورد پذیرش جامعه ی دینی است. پایبندی به موارد یاد شده در تأمین امنیت روانی و اخلاقی جامعه دانشگاهی و سیانت از هویت آن و ارتقا بخشیدن به نقش آفرینی اصیل علمی، آموزشی و پژوهشی در دانشگاه سهم بسزایی دارد. بر این اساس دانشگاه ملایر این طرح را تدوین و تصویب نمود و از دانشجویان و عموم دانشگاهیان انتظار دارد برای دستیابی به اهداف فردی و اجتماعی و انسانی، آگاهانه و محترمانه، به قوانین و هنجارهای رفتاری مندرج در این طرح، در طول زمان تحصیل و هنگام حضور در دانشگاه (مانند کلاس درس، آزمایشگاه، کتابخانه، خوابگاه و ...) یا خارج از دانشگاه در حین فعالیت های مرتبط با دانشگاه (مانند گردهمایی، بازدید، گردش علمی) پایبند باشند. در عین حال نهادهای قانونی دانشگاه نیز وظیفه دارند در حفاظت از حریم حجاب و عفاف و جلوگیری از رفتارهای ناهنجار و مغایر با شئون بکوشند. بی گمان پاسداری از جایگاه رفیع دانشگاه و کمک به سالم نگهداشتن محیط های آموزشی، پژوهشی و تأمین حقوق عمومی دانشگاهیان، از طریق مقابله با بی نظمی و هنجار شکنی از یک سو و از سوی دیگر حفظ کرامت دانشجویان، اساتید و کارمندان میسر می شود.

در راستای تبیین شیوه های رفتار مقبول در جامعه دانشگاهی و راهنمایی اعضای جامعه دانشگاهی برای درک بهتر مسئولیت های رفتاری خود، طرح ارتقای عفاف در شورای فرهنگی دانشگاه به تصویب رسید.

ماده ۱: اهداف طرح

بند ۱: ایجاد فضای سالم جهت رشد اخلاقی

بند ۲: اصلاح روابط و رفتارهای مغایر شؤون دانشگاه

بند ۳: ترویج حیا، عفاف و حجاب در دانشگاه

ماده ۲: اصول اجرایی

بند ۱: تقدم اقدامات سازنده و تشویقی برای بهبود پوشش و اتقای عفاف بر اقدامات باز دارنده و کنترل کننده

بند ۲: رعایت ضوابط، مراحل و شیوه های اسلامی امر به معروف و نهی از منکر در مواجهه با مظاهر بد حجابی

بند ۳: رعایت اولویت در برخورد با مصادیق بارزتر و مهم تر بد حجابی و روابط ناسالم

بند ۴: رعایت حرمت و کرامت افراد در مواجهه با افراد بد حجاب و یا دارای روابط ناسالم

بند ۵: رعایت عدالت و انصاف در برخورد با بدحجابی و روابط ناسالم

بند ۶: جلب مشارکت عمومی دانشگاهیان، مردم، نهادها و امنای مذهبی دانشگاه در اجرای طرح

بند ۷: اولویت رسیدگی به مسائل و هدایت طرح در هر واحد با کارگروه مربوط

ماده ۳: اقدامات سازنده برای ارتقای عفاف

بند ۱: ارتقای سطح آگاهی و باور عمومی در خصوص ضرورت و اهمیت مقوله عفاف، از طریق:

- برگزاری کلاس ها و کارگاه های آموزشی و توسعه فعالیت های مشاوره ای در موضوعات مرتبط به مقوله

عفاف و حجاب

- برگزاری کرسی های آزاد اندیشی و جلسات هم اندیشی، نقد و نظر با مشارکت استادان و دانشجویان

- دعوت از بانوان شایسته و نقش آفرین در موضوع عفاف از میان فرهیختگان دانشگاهی و غیر دانشگاهی، به

ویژه مهمانان زن خارجی به منظور گفتگوی مستقیم و آشنایی با تجارب جوامع دیگر در موضوع عفاف و

حجاب

بند ۲: به کارگیری ظرفیت های فرهنگی و هنری در راستای ترویج فرهنگ عفاف و حجاب، از طریق:

- برگزاری همایش ها و جشنواره های فرهنگی و هنری در موضوعات مرتبط به عفاف و حجاب

- معرفی جلوه های برتر نقش آفرین در موضوع عفاف و حجاب از میان بانوان دانشگاه

- اجرای مسابقات فرهنگی و هنری در موضوعات مرتبط به حجاب و عفاف

- حمایت از فعالیت های رسانه ای و مطبوعاتی مرتبط

- حمایت از فعالیت تشکل های اسلامی و کانون های فرهنگی در موضوعات مرتبط

- حمایت از فعالیت های تشکل های اسلامی و کانون های فرهنگی در موضوعات مرتبط

- حمایت از فعالیت های واحد های تابعه دانشگاه در موضوعات مرتبط

• روش اجرایی (اقدامات سازنده برای ارتقاء عفاف و حجاب):

- کلیه تشکل های اسلامی، کانون های فرهنگی و هنری، انجمن های علمی، مجموعه های دانشجویی و فعالان فرهنگی و نیز اعضای هیات علمی (حداقل یک نفر) و دانشجویان (حداقل سه نفر) و کارکنان دانشگاه میتوانند منطبق بر آئین نامه ها و دستورالعمل های شورای عالی انقلاب فرهنگی و کمیته عفاف و حجاب و شورای فرهنگی دانشگاه نسبت به برگزاری نشست های تخصصی، کرسی های آزاد اندیشی، جلسات پرسش و پاسخ، سخنرانی و ... پس از اخذ مجوزهای قانونی لازم اقدام نمایند.

ماده ۴: ضوابط مورد توجه در تعیین مصادیق مجاز و غیر مجاز پوشش و ظاهر آرائی

بند ۱: رعایت شدن حدود و چارچوب های شرعی

بند ۲: تناسب داشتن با شأن و منزلت دانشگاه

بند ۳: عدم ترویج خرده فرهنگ های انحرافی و بیگانه و نشانه های متعلق به آنان

ماده ۵: پوشش ویژه ی محیط آموزشی و علمی دانشگاه (کلاس درس، آزمایشگاه ها، تالارها، فضاهای عمومی و...)

بند ۱: لباس مورد استفاده باید آراسته و متناسب با شأن دانشگاهیان باشد. از مصادیق البسه غیر مجاز نباشد، با لباس

سایر محیط ها نظیر: محافل جشن، محیط های تفریحی و ورزشی، مکان های استراحت، متفاوت و از مدهای افراطی به دور باشد. رنگ آن متعادل باشد و جلب نظر نکند.

تبصره: کلیه شروط عمومی البسه در خصوص بخش های بالینی، حرفه ای و آزمایشگاهی نیز باید رعایت شود.

ضمن اینکه پوشیدن لباس فرم در این بخش ها لازم است و نظافت آن باید رعایت شود.

بند ۲: کفش، هماهنگ با شأن و جایگاه دانشگاه باشد، دمپایی ها و کفش هایی با پاشنه های بلند (بیش از پنج سانت)، چکمه های بلند مجلسی (تا زانو) مجاز نیست.

بند ۳: پوشیدن جوراب در محیط آموزشی لازم است. از جوراب با رنگ متعادل استفاده شود.

بند ۴: استفاده از لباس، مچ بند، پیشانی بند، شال و دستمال گردن، کمر بند، انگشتر و کیف های دارای نقوش و

کلمات زننده و توهین آمیز یا علایم و نشانه های گروه های انحرافی (تصاویر نامناسب، الفاظ رکیک، عبارات مبتذل، تصاویر فکاهی و پوچ و بی معنا، شعارهای قومی و نژادی، آرم و نشانه های گروه های انحرافی و نشانه های خاص تبلیغات تجاری زننده و توهین آمیز).

بند ۵: انواع خالکوبی در نواحی قابل رویت بدن.

ماده ۶: پوشش ویژه ی محیط خوابگاه و ورزشگاه ها

بند ۱: لباس محیط خوابگاه و استراحتگاه، باید متعارف و متعادل باشد، پوشیدن لباس های نیمه عریان و .. در هر شرایطی ممنوع است.

بند ۲: البسه و پوشاک مورد استفاده در محیط های ورزشی اعم از سالن و استخر بایستی متناسب با همان محیط باشد و لازم است از لباس فرم اختصاصی هر ورزش استفاده شود.

ماده ۷: حدود پوشش در محیط های مختلط

بند ۱: لازم است مو و اندام زن در حدود حجاب شرعی پوشانده شود (به استثنای گردی صورت و دست ها تا مچ). لازم است پوشش مردان نیز در حد متعارف باشد.

بند ۲: پوشیدن البسه نازک بدن نما و چسبنده ممنوع است.

ماده ۸: آراستگی و ظاهر آرای

بند ۱: رعایت بهداشت و پاکیزگی فردی برای دانشگاهیان ضروری است.

بند ۲: آراستگی سر، صورت، بدن، البسه و دیگر متعلقات در محدوده شرع و عرف وظیفه ی همگانی است.

بند ۳: جواهرات، زیورآلات و دیگر ابزار آرایش مورد استفاده در محیط آموزشی از مصادیق مجاز و متعارف باشد.

بند ۴: فقط از مواد معطر و خوش بو کننده های ملایم و متعارف استفاده شود.

بند ۵: آرایش سرو صورت و بدن در محیط آموزشی به گونه ای که جلب نظر کند ممنوع است.

بند ۶: آرایش و پیرایش موی سر و صورت آقایان متناسب با عرف دانشگاه باشد.

ماده ۹: مصادیق البسه و آراستن های غیر مجاز بانوان

بند ۱: استفاده از کلاه بدون مقنعه

بند ۲: استفاده از شال به تنهایی و یا روسری .

بند ۳: استفاده از شلوارهای استریچ و چسبان، کوتاه و شلوارهایی که تعدا پاره یا وصله دار شده است.

بند ۴: استفاده از جواهرات و زیورآلات غیر معمول (مانند زنجیر پا، انگشتری پا، نگین های دندان و ...)، صلیب و نمادهای شیطان پرستی.

بند ۵: آرایش صورت و ناخن .

بند ۶: مانتوهای نامناسب (مانند: مانتو های کوتاه، جلو باز، چاک دار، آستین کوتاه، تنگ و چسبان، دارای رنگ تند و زننده)

بند ۷: چادرهای نامناسب از قبیل چادرهای نازک و توری.

ماده ۱۰: مصادیق البسه و آراستن های غیر مجاز آقایان

بند ۱: استفاده از کراوات و پاپیون از هر نوع

بند ۲: لباس های شدیداً اندامی مردانه، تنگ و چسبان، با آستین خیلی کوتاه حلقه ای، یا رکابی، یقه ی خیلی باز، البسه زنانه، شلوارک، لباس راحتی، شلوارهای فاق کوتاه و شلوارهایی که تماماً پاره و وصله داشته باشد.

بند ۳: استفاده از زیورآلات غیر متعارف و خارج از شئون دانشگاه (مانند صلیب و نمادهای شیطان پرستی و ...)

بند ۴: استفاده از رنگ ها و آرایش های موی تند و زننده (مش کردن، فر کردن، بافتن مو در بالای سر و ...)

ماده ۱۱: مصادیق رفتارها و روابط مغایر شئون اخلاقی و شرعی

بند ۱: چشم چرانی، متلک گوئی، مزاحمت آفرینی، تمسخر و توهین و هر گونه تعرض (فیزیکی و در فضای

مجازی)، قهقهه در جمع مختلط، شوخی شرم آور، ابراز روابط عاشقانه، رقص در ملاء عام و ...

بند ۲: استفاده از فیلم ها و تصاویر مستهجن و موسیقی های مبتذل در ملاء عام.

بند ۳: به اشتراک گذاشتن پیام ها، تصاویر، کلیپ ها و نواهای ضد دینی و غیر اخلاقی در فضاهای مجازی.

ماده ۱۲: مجریان :

بند ۱: تذکر مشفقانه و وظیفه شرعی و فردی تمامی دانشگاهیان است.

بند ۲: مشاهده و درخواست کارت متخلف صرفاً توسط اداره انتظامات انجام می شود.

ماده ۱۳: روش اجرای مواجهه با موارد بدحجابی و رفتارهای مغایر شئون در دانشگاه :

مراحل اقدام در مواجهه با موارد بدحجابی و رفتارهای مغایر شئون در محیط دانشگاه به ترتیب زیر است:

بند ۱: گام اول مواجهه با بدحجابی و رفتارهای مغایر شئون در دانشگاه، تذکر همراه با مشاهده کارت شناسائی و ارائه

بروشور عفاف است.

بند ۲: گام دوم مواجهه، ثبت تخلف و گزارش نام و مشخصات خاطی به دبیر کارگروه واحد مربوط جهت دریافت

تذکر مشفقانه است.

بند ۳: گام سوم مواجهه، ثبت تخلف و معرفی به دبیر کارگروه مربوط جهت طی کردن مراحل مشاوره است.

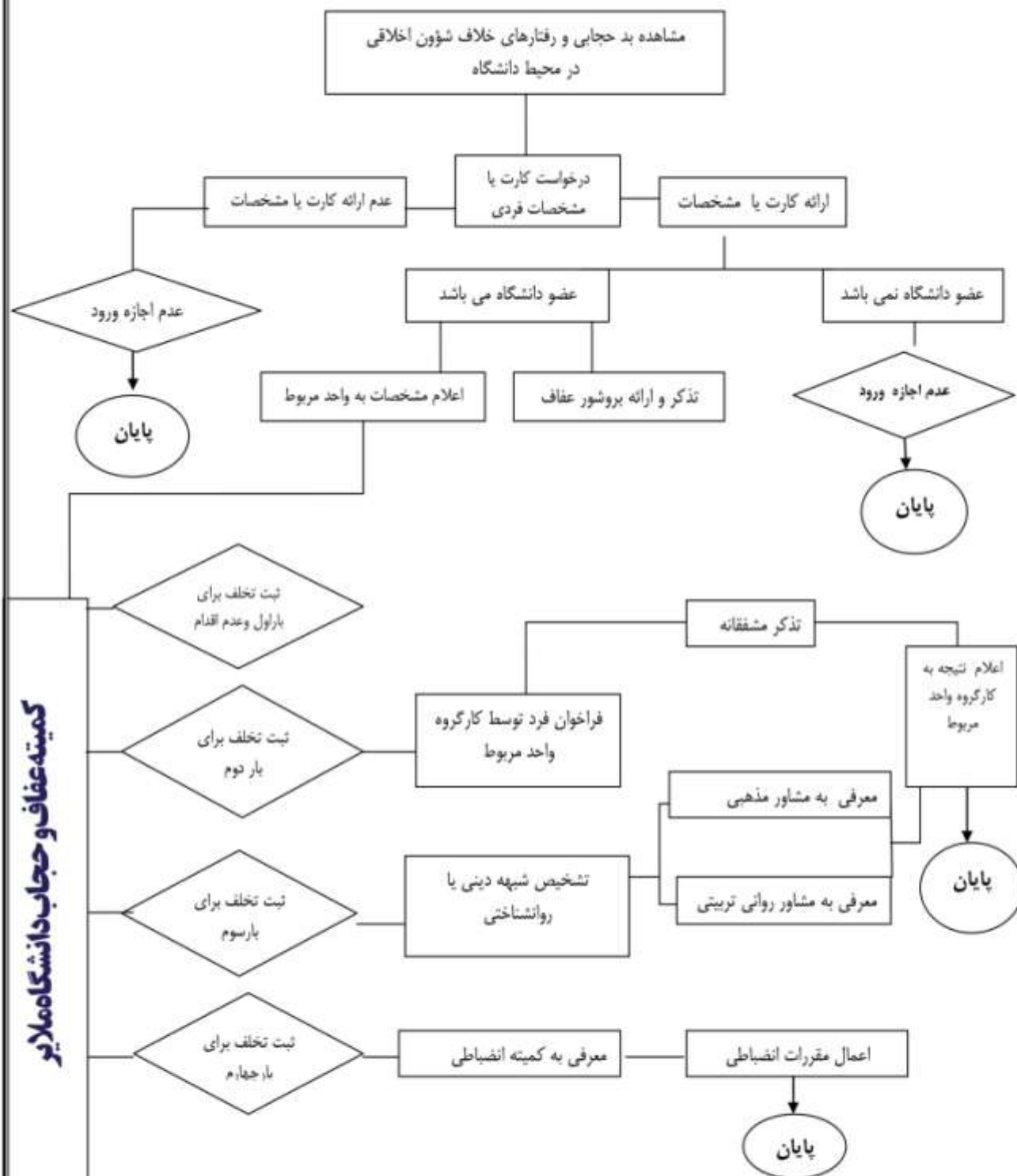
بند ۴: گام چهارم مواجهه، ثبت تخلف و معرفی به دبیر کمیته انضباطی جهت اعمال مقررات انضباطی دانشگاه است.

مراحل اقدامات مذکور در نمودار زیر ترسیم گردیده است.

توجه :

- مرجع تعریف واژه های غیر متعارف، ناسالم، عرف ، احکام شرعی، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، مجموعه اسناد بالادستی وزارت علوم و شورای فرهنگی دانشگاه می باشد.
- در موارد خاص جهت برخورد با موارد بدحجابی، موضوع توسط حراست یا دبیر کمیته ی عفاف و حجاب مستقیماً به کمیته ی انضباطی ارجاع می گردد.

نمونه مراحل اقدام در مواجهه با بدحجابی و رفتارهای خلاف شوون اخلاقی در دانشگاه ملایر توسط مجریان

کمیته عفاف و حجاب دانشگاه ملایر